

Mijnheer de voorzitter,

We zijn nog geen week na de verkiezingen van de Tweede Kamer en u zult begrijpen dat wij als VVD na de overwinning graag en opnieuw verantwoordelijkheid nemen voor het bestuur van Nederland. Maar zoals u dat van ons als plaatselijke afdeling gewend was willen wij ook graag mede de verantwoordelijkheid nemen voor het bestuur van de Gemeente Wormerland. Zoals U weet was "bezuinigen" het hoofdpunt van deze landelijke verkiezingen, en als college zult u ook weten wat er op ons af gaat komen.

U stelt ons daartoe in de gelegenheid door het toezenden van de kadernota voor de jaren 2011 t/m 2014 en vraagt ons als raad met de daarin opgenomen beslispunten in te stemmen.

Alvorens ons daarover uit te spreken ga ik eerst op een aantal onderdelen van de kadernota nader in.

De nu aangeboden kadernota is de eerste van de nieuwe coalitie van de VLW en de SP en uit eerdere uitingen van ons heeft u kunnen vaststellen dat wij met vertrouwen deze coalitie tegemoet zijn getreden.

Wat goed is voor onze gemeente, is goed voor deze coalitie en dus ook goed voor deze Raad.

Op uw verzoek hebben wij gereageerd bij onze brief van 11 mei 2010, waarin wij u een aantal handreikingen hebben gedaan.

Handreikingen en aanbevelingen die ons inziens noodzakelijk zijn de gemeente Wormerland niet alleen voor te bereiden op, maar vooral te loodsen door de komende periode, waarin wij zullen worden geconfronteerd met de gevolgen van de crisis.

Tot onze spijt vinden wij daarvan slechts weinig terug.

De voorliggende kadernota bestaat voor het grootste gedeelte uit het herhalen van de uitgangspunten zoals deze door het voorgaande college werden aangereikt en door de vorige raad zijn overgenomen en vastgesteld. Deze waren niet slecht, maar behoeven vandaag een aanpassing.

In zijn functie als toenmalig leider van de raadsfractie van de VLW had de huidige wethouder financiën voor ieder probleem een oplossing.

In ruime mate heeft de bevolking van Wormerland aan de coalitiepartijen haar vertrouwen gegeven en na enkele weken van onderhandelen is ons als raad het voorstel gedaan groen licht te geven voor het huidige college.

Op grond van de tijdens de in aanloop tot de verkiezingen door de coalitiepartijen gedane beloften en toezeggingen mochten we dan ook

verwachten, dat er nu een kadernota zou liggen waarin alle door hen geuite standpunten behorend bij een nieuw bestuur voor verdere uitwerking en besluitvorming zouden zijn opgenomen.

Met toenemende verbazing hebben wij in de voorliggende kadernota moeten constateren, dat daarvan weinig is terug te vinden.

Van een doorrekening van uw coalitieprogramma hebben wij tot heden niets kunnen vernemen.

Voor de gemeenteraadsverkiezingen riep de lijsttrekker van VLW en de huidige wethouder Financiën, dat we een tekort zouden krijgen van 8 miljoen Euro en een korting kregen van 16% in het gemeentefonds.

Of heeft dit als gevolg van het ontbreken van de argumenten niet kunnen plaatshebben?

Wel zien wij dat zaken, die eerst van groot belang werden geacht, nu naar de toekomst worden verschoven.

Of moeten we die vinden in, als we dat als voorbeeld mogen noemen, het opsnoepen van onze reserves door vervroegd af te schrijven en daarmee onze spaarpot voor nog slechtere tijden aan te spreken?

Bovendien vragen wij ons af wanneer er antwoord wordt gegeven op de eerder, tijdens de bespreking van uw coalitieakkoord, gestelde vragen

Wij vragen ons vandaag reeds af waar dat aangekondigde nieuwe elan is gebleven?

Wij kunnen dan ook niet anders stellen dan dat hetgeen hier voor ons ligt een product is dat voornamelijk gestoeld is op eerdere keuzes en programma's.

We hadden meer verwacht.

Eerdere vragen, door de diverse fracties in deze vergadering van de gemeenteraad van april gesteld, werden door de huidige wethouders niet beantwoord en afgedaan met onder meer de opmerking, dat de oppositiepartijen blij mochten zijn met het opruimen van het puin van de vorige raad.

Jammer dat dit college de zaken op zo'n manier benadert.

In het vervolg van deze beschouwing kom ik op een aantal zaken terug.

Algemeen

Mijnheer de voorzitter,

U biedt een kadernota aan, die voor de betreffende jaren geen sluitende begrotingen te zien geeft en dat, naar uit de gedane voorstellen blijkt, ook niet zal worden.

Ons eerder genoemde schrijven aan de wethouder Financiën maakte reeds duidelijk dat de VVD kiest voor een behoedzaam financieel beleid.

Wij zullen ook als Wormerland op korte termijn worden geconfronteerd met forse bezuinigingen, met name in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Waarom dan dergelijke belangrijke zaken voor ons uitschuiven en de kop in het zand steken?

Waarom wachten tot daarover meer duidelijkheid bestaat?

Waarom wordt er niet ingegaan op het door ons gegeven advies daar reeds nu op te anticiperen?

Waarom niet reeds in de maanden voorafgaand aan de opstelling van de begroting 2011 en de meerjarenbegroting 2012 t/m 2014 te gebruiken voor de opstelling van een gedegen programma van bezuinigingen en deze daarin op te nemen?

Waarom wordt niet reeds nu voorgesteld dit programma in een bijeenkomst van raad en burgers te laten ontwikkelen?

De VVD wil niet wachten met bezuinigingen, maar onmiddellijk actie ondernemen. Het is niet de vraag óf we moeten bezuinigen, maar vanaf welk moment. Onze keuze is duidelijk, wij stellen u voor hier direct mee aan te vangen.

We verwijzen graag naar de ervaringen van enkele jaren geleden.

Toen leidde de acties tot een, door de bevolking gedragen, raadsbreed besluit tot forse bezuinigingen dat ons bracht naar het niveau van een financieel gezonde gemeente.

Wij herhalen vandaag onze gewenste strategie, namelijk om nu al te beginnen met bezuinigen en niet wachten tot het écht moet, te beginnen in 2010: 2,5% structureel (ongeveer 500.000 Euro), daarna in 2011: 5% structureel (ongeveer 1 miljoen Euro) en tot slot in 2012: 10% structureel (ongeveer 2 miljoen Euro).

De meerjarenbegroting vermeldt oplopende tekorten tot meer dan 2 miljoen euro per jaar, zodat onze stelling ondersteunt wordt met de cijfers.

Ons doel is reeds nu een buffer te vormen voor het opvangen van de mindere opbrengsten in komende jaren.

Zo nodig nemen wij vandaag het initiatief om hiervoor met een amendement te komen.

Dit college stelt voor een deel van de reserves in te zetten voor vervroegde afschrijving van investeringen en daarmee ruimte te scheppen voor het sluitend maken dan wel het sluitend houden van de begrotingen.

De VVD-fractie is daar tegen.

Reeds jaren hebben wij geageerd tegen de door de gemeente Wormerland gehanteerde afschrijving op basis van annuïteiten.

De gevolgen van het éénmalig verstrekken van een sigaar uit eigen doos, zoals wij dat ook toen al omschreven, willen wij nu niet onttrekken aan de reserves.

Deze lasten vormen nu een nog lopend onderdeel van de begrotingen.

De bezuinigingen moeten op andere onderdelen worden gerealiseerd.

Zoals reeds gesteld moeten wij onze "spaarcenten" behouden voor nog slechtere tijden.

De vorige gemeenteraad heeft ingestemd met de bijdrage in de kosten van aanleg van de nieuwe Zaanbrug. Daarbij is bepaald, dat indien daarvoor binnen de begroting geen dekkingsmiddelen aanwezig zouden zijn, deze konden worden onttrokken aan de ontvangen NUON-gelden.

Onze fractie ondersteunt dit standpunt nog steeds van harte, alleen al om het economisch belang dat met de aanleg van de brug voor Wormerland is gemoeid.

Inkomen en ontwikkeling arbeid

U stelt de zwaarste lasten te willen leggen op de sterkste schouders.

Voor zover dat binnen de gemeentelijke huishouding kan, zult u daarvoor onze instemming krijgen. Als voorbeeld noemen wij de kwijtscheldingsregeling.

De ontwikkeling van een inkomenspolitiek op gemeentelijk niveau wijzen wij nadrukkelijk af. Wel zien wij met belangstelling uw plannen tegemoet die kunnen leiden tot verruiming van de werkgelegenheid binnen Wormerland en de regio's Zaanstreek en Waterland. Het realiseren van werkgelegenheid is juist, volgens de VVD, sociaal beleid. Het continueren van de bestaande regionale samenwerking op economisch niveau is derhalve van groot belang.

Deelname aan arbeid is niet alleen op korte maar vooral op langere termijn beter dan inkomensverruimende uitkeringen.

Arbeid laat de mensen er weer bij horen.

Brandweer

Onze fractie ondersteunt, en we beklemtonen dat nogmaals door onze standpunten bij eerdere besluiten, uw visie rond de vrijwillige brandweer. Echter, daar waar bezuinigd moet worden, kan ook dat onderdeel van de gemeentelijke huishouding niet ontkomen aan een kritische blik en zullen aanschaffingen wellicht in tijd moeten worden uitgesteld.

Uitvoering GVVP

Eén van de mogelijkheden tot invulling van de bezuinigingen is het in de tijd oprekken van de uitvoering van het GVVP.

Wij zien uw voorstellen hiertoe tegemoet.

Internationale samenwerking.

De uitwisseling met Ghana is in het coalitieakkoord qua budget meer dan verdubbeld. Wij vragen ons meer en meer af welk nut hiermee is gediend. De afgelopen jaren hebben enkele wederzijdse bezoeken plaatsgehad maar missen een objectief meetbaar resultaat.

Bovendien vinden wij principieel dat een dergelijke taak op Rijksniveau thuishoort.

In het kader van de bezuinigingen zal dan ook dit onderdeel van de begroting moeten worden betrokken, ongeacht welke bijdrage daarin van de zijde van de VNG wordt ontvangen.

Overgemeenten en inhuur van derden.

Bij u is bekend, dat de VVD kritisch stond en staat ten opzichte van de samenvoeging van de werkorganisaties van Wormerland en Oostzaan tot Overgemeenten. Wij zien de resultaten daarvan in een tussentijdse verslaglegging graag tegemoet. Wij vragen u te waken voor de daarbij optredende kosten van inhuur van derden en bij voorkeur nu al te gaan kijken waar we op dit terrein reeds kunnen bezuinigen.

Wormerland geeft antwoord

Regelmatig heeft onze fractie vraagtekens gesteld bij de beschikbaarstelling van middelen voor de post "Wormerland geeft antwoord". Gewezen werd op het voorkomen van hobbyisme en de veelal dure aankoop van maatwerk.

Het blijft echter voor wat betreft de beantwoording van onze vragen opvallend stil. Reden voor ons om u te vragen ons een opgave te doen van de behaalde (financiële) resultaten in relatie tot de planning en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. Daarnaast komt er de komende jaren nog zeer veel rond dit programma op de gemeente Wormerland af, waarbij wij ons serieus afvragen of wij dit zware programma geheel zelfstandig moeten doen. Vele andere

gemeenten met veel meer capaciteit hebben hier ook problemen mee ondervonden

IHP Wijdewormer.

Wij maken ons zorgen over de voortgang bij de realisatie aldaar. In de voorliggende kadernota treffen wij daar geen inhoudelijke zaken over aan. De VVD is benieuwd naar uw realistische kijk op de afwikkeling van dit project.

Centrumplan Wormer

Het belangrijkste speerpunt van het programma van de huidige coalitie is de voorgenomen planwijziging van het dorpscentrum van Wormer.

Wij missen in de kadernota daaromtrent iedere mededeling over de stand van zaken, dan wel hoe daaraan wordt gedacht invulling te geven. Dat is vreemd.

Ook ontbreekt ieder inzicht omtrent de risico's dan wel daaruit voortvloeiende baten, die deze kennelijke wijzigingen met zich zullen meebrengen.

Gezien de toekomstige penibele financiële situatie is dat ondenkbaar.

Gehanteerd percentage voor prijsstijgingen

Wij gaan er van uit dat deze zullen worden gehanteerd aan de hand van de bij het opstellen van de begroting 2011 bekende gegevens van het CBS.

Risicoparagraaf

Wij missen in uw voorstel een risicoparagraaf.

Wij denken daarbij aan de volgende zaken:

- De gevolgen van de doorrekening van uw coalitieprogramma
- De gevolgen van de verwachte bezuinigingen op de algemene uitkering
- De gevolgen van de mogelijke wijzigingsvoorstellen dorpscentrum Wormer
- De gevolgen van mogelijke wijzigingen bij het IHP Neck
- De gevolgen vanwege het in de tijd verschuiven van investeringen
- De gevolgen verdere uitvoering overgemeenten
- De gevolgen uit het programma Wormerland geeft antwoord

Tot slot,

Meneer de voorzitter,

Als gesteld, zijn wij van mening, dat u in deze kadernota kansen en mogelijkheden om te komen tot het aangeven van een visie en een beleid voor de komende jaren hebt laten liggen.

Beloften en toezeggingen worden niet waargemaakt en problemen worden naar de toekomst verschoven.

Jammer, we hadden van dit college meer verwacht.

Het gevolg daarvan zal zijn, dat wij met een aantal onderdelen daarvan niet zullen instemmen dan wel daarop amendementen of moties zullen indienen. U vraagt ons desondanks in uw voorstel met een vijftal beslispunten in te stemmen.

In gelijke volgorde zullen wij daarover nu reeds ons standpunt aangeven.

1. Voor het overgrote deel zijn wij overtuigd en afhankelijk van mogelijk nog van derden te ontvangen nieuwe gegevens stemmen wij hier op voorhand mee in.
2. Wij stemmen in met het daarin gestelde.
3. Behoudens ons standpunt over het reeds voor 2011 doorvoeren van een bezuinigingsronde, waarvoor een amendement wordt ingediend, stemmen wij wel in met de wijze van berekenen van dit onderdeel.
4. Er moet goed worden gekeken naar de urgentie van de investeringen, met name bij de gewenste. Hierdoor kunnen wij op voorhand niet instemmen met de voorliggende beleidsvoornemens. Ons standpunt is een sluitende begroting waarbij reeds in 2011 een bezuinigingsronde moet worden doorgevoerd.
5. Hier stemmen we niet mee in. Wij stemmen alleen in indien daaraan reeds voor 2011 invulling wordt gegeven.

Mijnheer de voorzitter, geacht college,

Hoewel wij kritisch zijn over de voorliggende kadernota, geven wij u graag een eerlijke kans om met de door ons gemaakte opmerkingen een goede begroting op te stellen.

Wij gunnen u het vertrouwen en wensen u derhalve veel succes met de opstelling van de begroting 2011 en zien deze het komende najaar met belangstelling tegemoet.

Wormerland, 15 juni 2010.

De fractie van de VVD,

Rob Berkhout

Rolf van Wanrooij